

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านโคกบาบือชา อำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส

๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความเป็นห่วงเป็นใยในชีวิต และความเป็นอยู่ของราษฎรในจังหวัดนราธิวาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเกษตรกรผู้ยากไร้ ซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรและว่างงาน จึงมีพระราชดำริกับผู้ช่วยเลขาธิการสำนักพระราชวัง ให้ประสานงานกับทางจังหวัดนราธิวาส จัดหาที่ดินประมาณ ๒๐๐ ไร่ เพื่อจัดทำฟาร์มตัวอย่างในลักษณะเดียวกับฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ที่มีพระราชดำริให้จัดทำขึ้นที่บ้านแม่ตุงตุง อำเภอสะเมิง และบ้านขุนแตะ อำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจัดทำเพื่อฝึกอาชีพด้านการเกษตรแก่ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง และประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานดียิ่ง

จังหวัดนราธิวาส และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ ขอใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์โคกบาบือชา บ้านจาเราะสโตร หมู่ที่ ๕ ตำบลกะลุวอ อำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อจัดทำที่ฝึกและสาธิตการพัฒนาการเกษตรในทุกๆ ด้านแก่เกษตรกรต่อไป ในพื้นที่ ๒๑๙ ไร่ ๒ งาน และเมื่อปี ๒๕๔๕ ได้ทำการขยายพื้นที่ฟาร์มฯ เพิ่มเติมอีก จำนวน ๑๐๐ ไร่ ปัจจุบันมีพื้นที่ดำเนินการทั้งหมด ๓๑๙ ไร่ ๒ งาน

๒. การสนองพระราชดำริ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ รับผิดชอบงานด้านพืชและเห็ด สนับสนุนการวิจัยพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่โครงการฯ จัดหาพันธุ์พืชมาสนับสนุนเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้คำปรึกษา แนะนำ การปลูกพืชและการเพาะเห็ด

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- ๑) เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหาร
- ๒) เพื่อสร้างงานให้แก่ผู้ว่างงาน
- ๓) เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตร และนำไปสู่การปฏิบัติได้

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อผลิตพืชปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถเลี้ยงตนเองได้และขยายผลความสำเร็จไปสู่ไร่นาเกษตรกร และให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้การทำการเกษตรด้านการเพาะเห็ด

๔. เป้าหมาย

บ้านจาเราะสโตร หมู่ที่ ๕ ตำบลกะลุวอ อำเภอมือง จังหวัดนราธิวาส

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ : ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ กรมพัฒนาที่ดิน

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ๑) หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
- ๒) หน่วยงานร่วมดำเนินการ : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา

๖. งบประมาณ

๖.๑ งบประมาณวิชาการเกษตร	๔๒,๐๐๐ บาท
๖.๒ งบอื่นๆ (ถ้ามี)	-

๗. ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๑) แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ เมล็ดพันธุ์พืชผัก เมล็ดพันธุ์พืชไร่ ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก และสารป้องกันกำจัดโรคแมลง ฯลฯ ให้แก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ ที่เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๑๐ ราย เพื่อจัดทำเป็นแปลงเรียนรู้การผลิตพืชผัก-พืชไร่ แล้วได้มีการติดตามจัดเก็บข้อมูล ให้คำแนะนำเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

๒) การฝึกอบรม

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการเข้าร่วมดำเนินการวางแผนการผลิตกับเจ้าหน้าที่ประจำฟาร์มฯ และได้มีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชและการเพาะเห็ดแก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ แล้วได้มีจัดฝึกอบรม หลักสูตร “การผลิตพืชผักให้ปลอดภัยจากสารพิษและการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก” โดยมีเกษตรกรเป้าหมายจำนวน ๑๐ ราย เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา หมู่ที่ ๑ ตำบลปะลูลู อำเภอสว่างพสุ จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งได้มีการติดตามจัดเก็บข้อมูล ให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้ เป็นระยะอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จากการประเมินผลการฝึกอบรมฯ โดยเกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ จำนวน ๑๐ ราย พบว่า เนื้อหาการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชและการเพาะเห็ดมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ ระดับมาก ๑ ราย หรือ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และระดับปานกลาง ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าความเหมาะสมและความสามารถของวิทยากรอยู่ในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และ ระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าสื่อที่ใช้ประกอบการบรรยายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐ ระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ และระดับปานกลาง ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าระยะเวลาที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐ มีความเหมาะสมน้อย ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ มีความเหมาะสมปานกลาง ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าสถานที่จัดการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมมากที่สุด ๖ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๐ มีความเหมาะสมมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ และมีความเหมาะสมปานกลาง ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ การจัดเลี้ยงอาหารกลางวัน, อาหารว่างและเครื่องดื่มมีความเหมาะสมและความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ ระดับมาก ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ และระดับปานกลาง ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ การติดต่อประสานงานในการถ่ายทอดความรู้ฯ มีความเหมาะสมและความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๘ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๐ และระดับมาก ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ ความคาดหวังเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับก่อนการเข้ารับการถ่ายทอดความรู้ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ๗ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐ ระดับมาก ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ และระดับปานกลาง ๒ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ และเกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ เห็นว่าได้รับประโยชน์หลังการเข้ารับการถ่ายทอดความรู้ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ๙ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๐ และระดับมาก ๑ ราย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐

๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

- ๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ ได้รับความรู้การเกษตร แผนใหม่ นำตัวอย่างไปประกอบอาชีพ ทำให้มีรายได้และมีความอยู่ดีกินดี
- ๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ หรือเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ มีความรู้และทักษะในการปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาพืชผัก พืชไร่ ไม้ดอก ยางพารา และการเพาะเห็ด

๙. ปัญหา / อุปสรรค

- ๑) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ปฏิบัติงานจากเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ
- ๒) ยานพาหนะที่จะใช้ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ
- ๓) ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น โรคพืช ภูมิวิทยา และปฐพีวิทยา

ภาพ / กิจกรรม

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านโคกบาชามปือซา อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

การจัดการฝึกอบรม